

Készült a Miskolci Egyetem

EGYÜTT HALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

OKTATÁSI SEGÉDANYAG AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK SZÁMÁRA

egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetén.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Hon- és népismeret I.

Kollár Krisztián

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Hon- és népismeret I.

Kollár Krisztián

EGYÜTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Miskolc, 2013.

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

**Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében**

SZERZŐK

Dr. Illésné dr. Kovács Mária – Történelem 6., Történelem 8.
dr. Kecskés Judit – Hon- és népismeret II.
Kollár Krisztián – Hon- és népismeret I.
Kovácsné Szeppefeld Erzsébet – Történelem 7.
Nagy Judit – Történelem 5.

Pedagógiai szakértő: Csereklye Erzsébet

SZERKESZTETTÉK

Nagy Judit és Kollár Krisztián

Grafika: Rostás Édua

Fotó: Kollár Krisztián,
illetve a többi fotó a kötet végén részletezve

A szerzők minden jogot fenntartanak a kézirat minden
szöveges és grafikai elemével kapcsolatosan (kivétel a kötet végén
részletezett jogdíjmentes fotók köre)!

**A kézirat weboldalunkon elektronikus formában megtekinthető,
de módosításához, másolásához, bármilyen hasznoszerzéssel
járó használatához vagy továbbadásához
a szerzők nem járulnak hozzá!**

<http://egyutthalado.uni-miskolc.hu>

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

A projekt az Európai Unió Európai Integrációs
Alapjának támogatásával valósul meg.

TARTALOMJEGYZÉK

A magyar ábécé	4
-----------------------	----------

Előszó	5
---------------	----------

Az én világom	7
----------------------	----------

Családom, rokonaim, szomszédaim
Az én városom, az én falum

Találkozás a múlttal I.	17
--------------------------------	-----------

Nagyszüleink, dédszüleink világa
Hitélet, közösségi élet

Találkozás a múlttal II.	41
---------------------------------	-----------

A paraszti ház és háztartás
Népi mesterségek

Örökség és hagyomány	59
-----------------------------	-----------

Néprajzi tájak, tájegységek
Természeti örökségünk, világörökség

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
együttthaladó@uni-miskolc.hu
EGYÜTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

A MAGYAR ÁBÉCÉ

NAGYBETŰK

A	À	Á	À	B	B	C	C
Cs	Cs	D	D	Dz	Dz	Dzs	Dzs
E	E	É	É	F	F	G	G
Gy	Gy	H	H	I	I	Í	Í
J	J	K	K	L	L	Ly	Ly
M	M	N	N	Ny	Ny	O	O
Ó	Ó	Ö	Ö	Ő	Ő	P	P
Q	Q	R	R	S	S	Sz	Sz
T	T	Ty	Ty	U	U	Ú	Ú
Ü	Ü	Ű	Ű	V	V	W	W
X	X	Y	Y	Z	Z	Zs	Zs

kisbetűk

a	a	á	à	b	b	c	c
cs	cs	d	d	dz	dz	dzs	dzs
e	e	é	e	f	f	g	g
gy	gy	h	h	i	i	í	í
j	j	k	k	l	l	ly	ly
m	m	n	n	ny	ny	o	o
ó	ó	ö	ö	ő	ő	p	p
q	q	r	r	s	s	sz	sz
t	t	ty	ty	u	u	ú	ú
ü	ü	ű	ű	v	v	w	w
x	x	y	y	z	z	zs	zs

ELŐSZÓ

KEDVES BARÁTOM!

Ismerkedj meg Kóccossal, a magyar puli kutyával!

Ezután ő vezet Téged a tanulásban, a magyar nyelvvel való ismerkedésben. Kócos szereti a csontot. Ezek a csontok jelölik a Neked való feladatokat.

jelöli az egyszerűbb feladatokat.

jelöli a nehezebb feladatokat.

az igazán éhes kiskutyának való! Sok új szót tartalmaz és alapos magyar nyelvtani ismereteket igényel.

Ne aggódj! Kócos is sokáig rágódik a csontokon, Neked is van időd és sok helyed az írásra, rajzolásra!

Szeretném, ha egy nyelven beszélénk!

Azaz szeretném, ha sokat beszélnél és írnál magyarul! És szeretném, ha megértenénk egymást!

Ezért arra kérek, fordítsd le az anyanyelvedre a feladatok utasításait:

Húzd alá! _____

Rajzold le! _____

Kösd össze! _____

Egészítsd ki! _____

Másold le! _____

Csoportosítsd! _____

Írd le! _____

Olvasd el! _____

Melyik betű hiányzik? _____

Lapozz ide mindig, ha nem érted a feladat utasítását!

Remélem, Kócos és a sok feladat segít a magyar nyelv tanulásában!

A szerző

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi

Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Készült a Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi

Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Készült a Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi

Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Készült a Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi

Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Készült a Miskolci Egyetem

Az én világom

🐾 Családom, rokonaim, szomszédaim

🐾 Az én városom, az én falum

egyutthalado@uni-miskolc.hu

1. Olvasd el a mondatokat! Húzd alá, ki Gábor rokona!

Az én nevem Gábor. A mi családjunkban öt ember él: anya, apa, a két testvérem és én. A család tagja még nagymama és nagyapa is, de ők egy másik házban laknak. Nagymama és nagypapa anyja szülei. Apa szülei már nem élnek. Apa és anyja a szüleim. Anya és apa férj és feleség. Más rokonok is vannak a családjunkban.

Kik Gábor rokonai?

Másold le a szavakat a szövegből!

2. Egészítsd ki a szavakat!

csal___d ___agypap___ ro___on szü___ő ___nya tes___vé___ fér___

3. Ki hány éves? Ki kicsoda? Egészítsd ki!

Márknak négy testvére van. Van egy húga, Zsófi, aki 5 éves. Az öccse 8 éves múlt. Bence, a bátyja 11 éves. Van egy nővere is, Kittinek hívják, 14 éves.

Márk _____ vagy _____ éves lehet.

Márk _____ Dánielnek hívják.

Márk idősebb fiú testvére _____.

Márk két lány testvére _____ és _____.

Márk 5 éves lány testvére _____.

Zsófinak Márk és Dániel a _____.

Kittinek Márk és Dániel az _____.

Írd le a testvérek nevét ábécérendben!

4. 2 Ki lehet idősebb? Ki lehet fiatalabb? Egészítsd ki!

A testvérem lehet nálam _____ és _____ is.

Nagyapánk _____ nál_____.

Az öcsétek _____ nál_____.

A bátyjuk _____ nál_____.

Anyukád nem lehet nál_____.

A gyermeke nem lehet _____ nál_____.

A nővéred _____ nál_____, a húgod pedig _____.

5. Tegyé! ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

Apa anyja gyereke.

A testvérem anyja gyereke.

A nővérem az unokám.

Apa és anyja a szüleim.

A szüleim szülei a nagyszüleim.

Apa és anyja a nagyszüleim.

Nagyapja a testvérem.

Apa gyermeke vagyok.

Az öcsém a fiatalabb lány testvérem.

A bátyám a fiatalabb fiú testvérem.

6. Egészítsd ki a mondatokat!

A szüleim szülei a nagyszüleim. A nagyszüleim szülei a dédszüleim. A szüleim nagyszülei a dédszüleim. A nagyszüleim unokája vagyok, a dédszüleim dédunokája. A szüleim a dédszüleim unokái.

Apám apja az én _____.

Anyám nagyapja az én _____.

A dédapám nagyanyámnak az _____.

A nagyanyám anyja az én _____.

Apám a dédnagyanyámnak az _____.

Nagyapám anyámnak az _____, a dédnagyanyámnak pedig a _____.

7. Pótold a hiányzó szóközöket!

Anagybátyámapámvagyanyámfiútestvére.

Anagnénimvalamelyikszülőmlánytestvére.

PéterfeleségénekazanyjaPéternekazanyósa.

PetraapósaPetraférjénekazapja.

8. Olvasd el a szöveget! Egészítsd ki Kócos családfáját! Írd a körökbe a narancssárga kezdőbetűket!

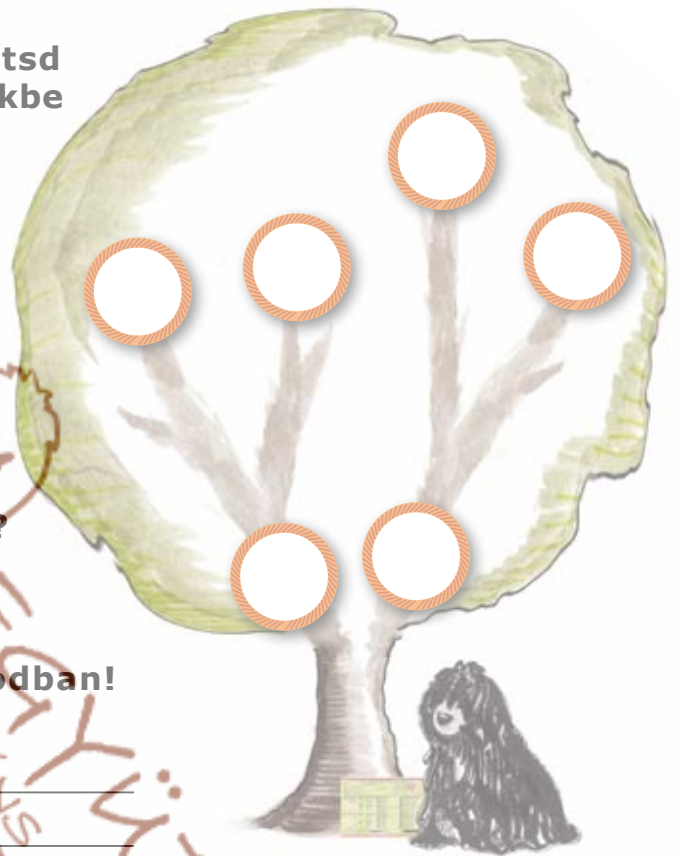
Kócos apját **D**ezsőnek hívják. Neki is vannak szülei, ők Kócos apai nagyszülei. Dezső apjának a neve **L**ajos. Dezső anyját **Á**lomnak hívják.

Kócos anyukának neve **A**dél. Kócos másik nagymamáját **S**árának hívják, a nagyapjának pedig az a neve, hogy **C**ingár.

Milyen szót tudsz összerakni a narancssárga kezdőbetűkből?

9. Írd le, kik élnek a te családjában! Hogy hívják a rokonaidat?

10. Rajzold le a saját családfádat!

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTALADÓ

MISKOLCI EGYETEM

BÖLCSEZETTUDOMÁNYI KAR

GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

11. Keresd meg a szókígyóban a szavakat! Írd őket a táblázatba!

családszomszédrokongyermekszülőfeleségférj

Egy szótagos	Két szótagos	Három szótagos

12. Melyik szó a kakukktojás az előző szókígyóban? Miért?

13. Olvasd el a szöveget! Segíts Kócosnak! Kösd össze a képeket a hozzájuk tartozó településsel!

A települések közül a legkisebb a tanya. Egy-két család lakóhelye. Ezek a családok általában növényt termesztenek, állatokat tartanak. Legtöbb településünk falu. Sokan laknak falun, kertés házban. Sokan közel városokban dolgoznak. A városban sok emeletes ház van. A városokban élnek a legtöbben.

tanya

falu

város

14. Tanyán, faluban vagy városban? Egészítsd ki a mondatokat!

Egy _____ több ember él, mint egy faluban.

Egy faluban több ember él, mint egy _____,

de kevesebb, mint egy _____.

A _____ lakik a legkevesebb ember.

Nem a _____ lakik a legtöbb ember.

Kócos szülei egy _____ éltek, nem pedig városban.

Szerintem ebben a _____ kevesebb ember él, mint

a legnagyobb faluban.

15. Alkoss mondatokat! Pótold a hiányzó toldalékot!

A testvérem ugyanebben a falu _____ él _____, de már elköltözött.

Falu _____ városba _____ utazom a nagymamám _____.

Tamás feleség _____ nagyon szeret a város _____ lakni.

Az én férj _____ egy tanyán szület _____.

Ezen a településen igen sokan él _____.

16. Írd a mondatok számát a képekhez! Van olyan mondat, amelyik mindkét képhez jó!

Mindkét képen Miskolcot látod, ugyanazt a templomot. Sok év telt el a két kép készítése között: a régi kép nagyapám gyerekkorában készült, az új képet 2013 nyarán fényképeztem.

1. Ezen a képen egy templom van.
2. Ezen a képen a régi város van.
3. Ezen a képen vannak autók.
4. Ezen a képen nincsenek autók.
5. Ezen a képen a mai város van.
6. Ezen a képen bevásárlóközpont is van.
7. Ezen a képen ló van.
8. Ezen a képen zebra van.
9. Ezen a képen emeletes házak vannak.
10. Ezen a képen nincs bevásárlóközpont.
11. Ezen a képen nincs egy zászló sem.
12. Ezen a képen megnőttek a fák a sok év alatt.

17. Kevesebb vagy több? Egészítsd ki a mondatokat!

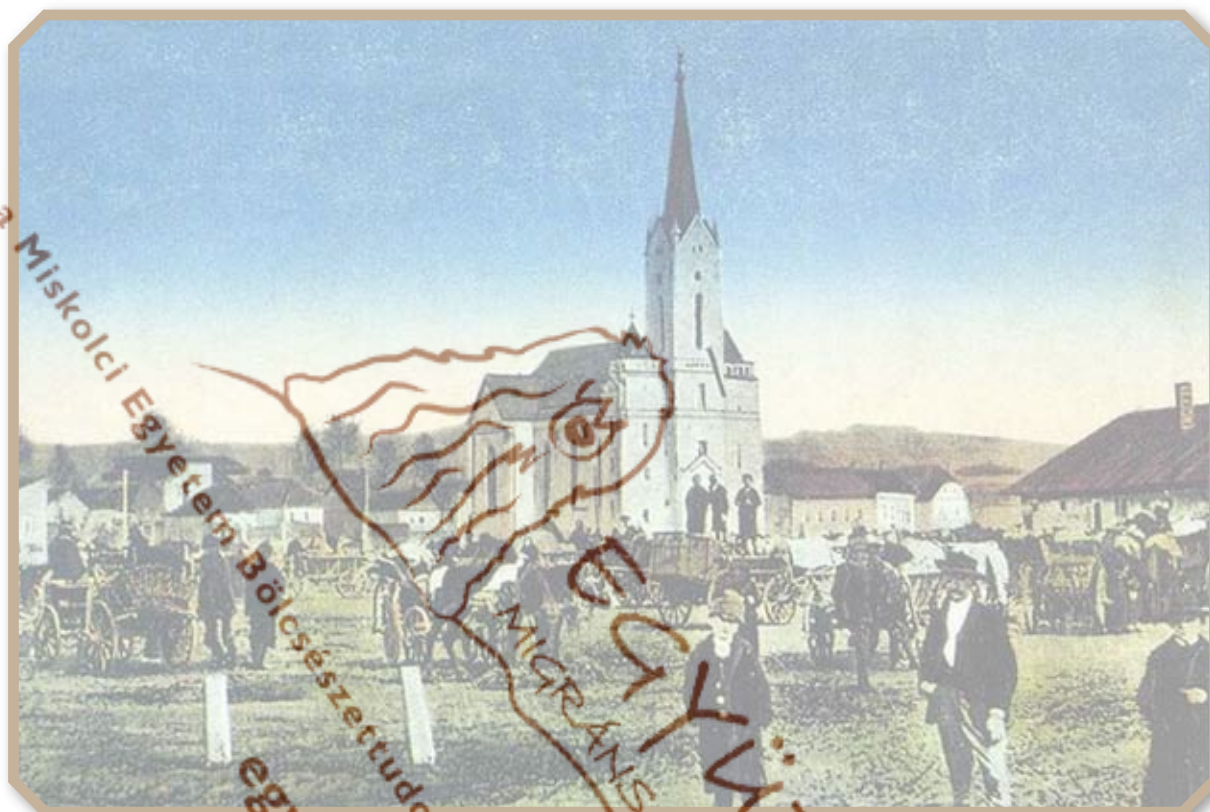
A régebbi képhez _____ számot írtam.

Az újabb képhez _____ számot írtam.

18. Keresd meg a mondatok elejét és végét! Kösd össze!

Régen szekérrel közlekedtek,	ma házak és bevásárlóközpont van.
Régen sok hely volt a templom körül,	az újabbon kevesebbet.
Régen látszott a táj a templom mögött,	az újabbon egyet se látni.
A régi képen több embert látsz,	ma autók járnak az utakon.
A régi képen is kereszt van a templomon,	és az új képen is.
A régi képen vannak állatok,	ma eltakarják a házak.

MISKOLC RÉGEN ÉS MA

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyutthalado@uni-miskolc.hu

EGYÜTTTALADÓ

MISKOLC RÉGEN ÉS MA

MISKOLC RÉGEN ÉS MA

19. Olvasd el a szöveget! Írd a vonalra, melyik a színház és melyik a torony!

Miskolcon, a Széchenyi utcán van a Miskolci Nemzeti Színház. Mindkét képen látszik a tornya is. Régen is üzletek voltak a házak alján, és ma is azok vannak. Régen szekérrel és lóval is jártak erre, ma már nincsenek szekerek a villamosok mellett.

20. Nézd meg a két képet! Javítsd ki a hibás mondatokat!

Régen még nem volt villamos.

A régi képen kevesebb ember látható.

A régi képen a villamos sárga színű.

Ma már nincsenek üzletek a házak alján.

Az újabb képen egy szekér van lóval.

Az újabb képen sok fa van.

21. Húzd alá, melyikre igaz a képen!

Barna színű a régi képen: ló ég viselet mézeskalács

Sárga színű az új képen: ló ég villamos torony

Kék színű az új képen: villamos ég lámpa utca

Piros színű a régi képen: ló ég fal szekér

22. Mik vannak mind a két képen? Húzd alá!

színház ló villamos torony lámpa fa képcsarnok szekér emelet narancs

kutya ember sín ablak kert fazekas korona háború zászló kerék

23. Ki vagyok én? Találd ki!

A régi képen vagyok. A sarokban vagyok. Húzok valamit. Barna színű vagyok. Négy lábam van. A nevem: _____

Az új képen vagyok. Nem a kép sarkában vagyok. Megyek az utcán.

Árammal működöm. Sárga színű vagyok. A nevem: _____

MISKOLC RÉGEN ÉS MA

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

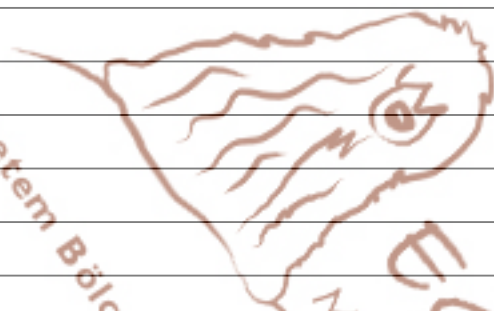
EGYÜTTTALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

24. Nézd meg a négy képet a 13. és a 15. oldalon! Miben különbözött a régi és a mai élet? Miben hasonlítottak egymásra?

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyetthalado@uni-miskolc.hu

és Irodalomtudományi Intézetében

Találkozás a múlttal I.

- 🐾 Nagyszüleink, dédszüleink világa
- 🐾 Hitélet, közösségi élet

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

1. Olvasd el! Ki mikor 10 éves? Írd a nagybetűs színes szavakat a táblázatba! Írd a táblázatba a mondatok számát is!

Az idő múlik. Az emberek változnak. Te is változol. Amikor RÉGEN megszülettél, kicsi voltál. Aztán megnőttél, **MOST** kb. 10 éves vagy, és iskolába jársz. Egyszer **MAJD** fel fogsz nőni. Egyszer majd olyan öreg leszel, mint nagyapád most. Az unokád majd annyi éves lesz, mint te most. Hozzád képest nagyapád régen volt 10 éves, az unokád majd csak lesz egyszer 10 éves. Amikor nagyapád 10 éves volt, az a múlt. Amikor az unokád 10 éves lesz, az a jövő. Kérdezd meg a nagyapádat, milyen volt a világ, mikor ő volt 10 éves! Az unokád is meg fogja kérdezni, milyen volt a világ, mikor te voltál 10 éves.

1. **Most** te vagy 10 éves, nagyapád régen volt 10 éves, az **unokád** majd csak **lesz** 10 éves.
2. **Most** az **unokád** 10 éves, te régen voltál 10 éves, nagyapád is régen volt 10 éves.
3. **Most** nagyapád 10 éves, **te** majd csak **leszel** 10 éves, az **unokád** is majd csak **lesz** 10 éves.

Mikor volt?	Mikor van?	Mikor lesz?
	Most	
	Itt	
MÚLT	JELEN	JÖVŐ

2. Húzd alá az 1. feladat szövegében a múlt idejű igéket! Írj le a szövegből két múlt idejű igét jelen időben!

3. Karikázd be az 1. feladat szövegében a jövő idejű igéket! Írj le a szövegből két múlt idejű igét jövő időben!

4. Folytasd a ragozást! Egészítsd ki a mondatokat!

Mindenkinek tudni kell, milyen volt az élet, mikor a nagyszülei kicsik voltak.

E/1. Nekem is tudnom kell.

E/2. Nekem is tudom kell.

E/3. Nekem is tudom kell.

T/1. Nekem is tudom kell.

T/2. Nekem is tudom kell.

T/3. Nekem is tudom kell.

5. Olvasd el a szöveget! Pótold a hiányzó betűket!

Nagyapa nagyapjának idejében járunk.
Olvasd el, hogyan telik a parasztok élete!
A parasztoknak nincs könnyű élete. Nem
a hipermarketben vásárolnak, szinte min-
dent maguk termelnek meg. Maguk neve-
lik az állatokat, amiknek megeszik a tejét,
tojását, húsát. Maguk ültetik a növényeket:
a búzát, a kukoricát, a krumplit. A nagy
munkákban a rokonok, szomszédok segí-
tenek: együtt építik a házat, együtt arat-
nak, szüretelnek, együtt vágják le a dísz-
nót. Még a gyerekeknek is dolgozni kell.

á__lat p__rasz__ k__koric__ szo__széd
te__mel s__gít dol__ozi__ szü__et

6. Gyűjts szavakat a kérdésekre a szövegekből!

Mit csinálnak? _____

Mit? _____

Kik? _____

Kinek? _____

7. Keresd meg a szavakhoz tartozó magyarázatot!

paraszt

Amikor az érett szőlőt összegyűjtik.

szüret

Aki a házunk melletti házban lakik.

szomszéd

Így hívták régen a földművest.

aratnak

Levágják és összegyűjtik a gabonát.

Írj egy mondatot az egyik szóval!

8. Mit jelentenek ezek a szavak? Írj minden szóhoz egy-egy mondatot!

termel _____

rokon _____

munka _____

9. Add össze a mondatokat! Írd le a két mondat tartalmát egyetlen mondatban!

A szomszédok segítenek. + A rokonok segítenek. =

A szomszédok és a rokonok segítenek.

A parasztok elültetik a búzát. + A parasztok elültetik a krumplit. =

A felnőttek sokat dolgoznak. + Még a gyerekek is sokat dolgoznak. =

10. Add össze a mondatokat! Írd le a két mondat tartalmát egyetlen mondatban!

A parasztok termesztik a növényeket a búzát. + A parasztok gondozzák az állatokat is. =

A parasztoknak a rokonok segítenek házat építeni. + A parasztoknak a rokonok segítenek szüretelni.

11. Olvasd el! Írj a szöveg alapján kérdéseket a válaszokhoz!

A földművelő parasztok régen a földeken dolgoztak, állatokat tartottak. Szinte mindent maguk végeztek el. Minél több vagyona, földje volt a családnak, annál többen éltek együtt. Nem csak a gyerekek és a szülők alkották a családot, együtt éltek dédszülők, nagyszülők, szülők, gyerekek. A legidősebb férfit úgy hívták, hogy gazda, ő mondta meg, kinek mit kell dolgozni. A gazda felesége a gazdasszony. Ő a ház körüli munkákat végezte, és felügyelte a nőket és lányokat, a gyerekeket is.

- _____?
- A földeken dolgoztak, állatokat tartottak.
- _____?
- A dédszülők, a nagyszülők, a szülők és a gyerekek.
- _____?
- A legidősebb férfi volt a gazda.
- _____?
- A gazda mondta meg.
- _____?
- Ő volt a gazda felesége!

12. Hol van a képen a gazda? Karikázd be kékkel!
Hol van a képen a gazdasszony? Karikázd be pirossal!

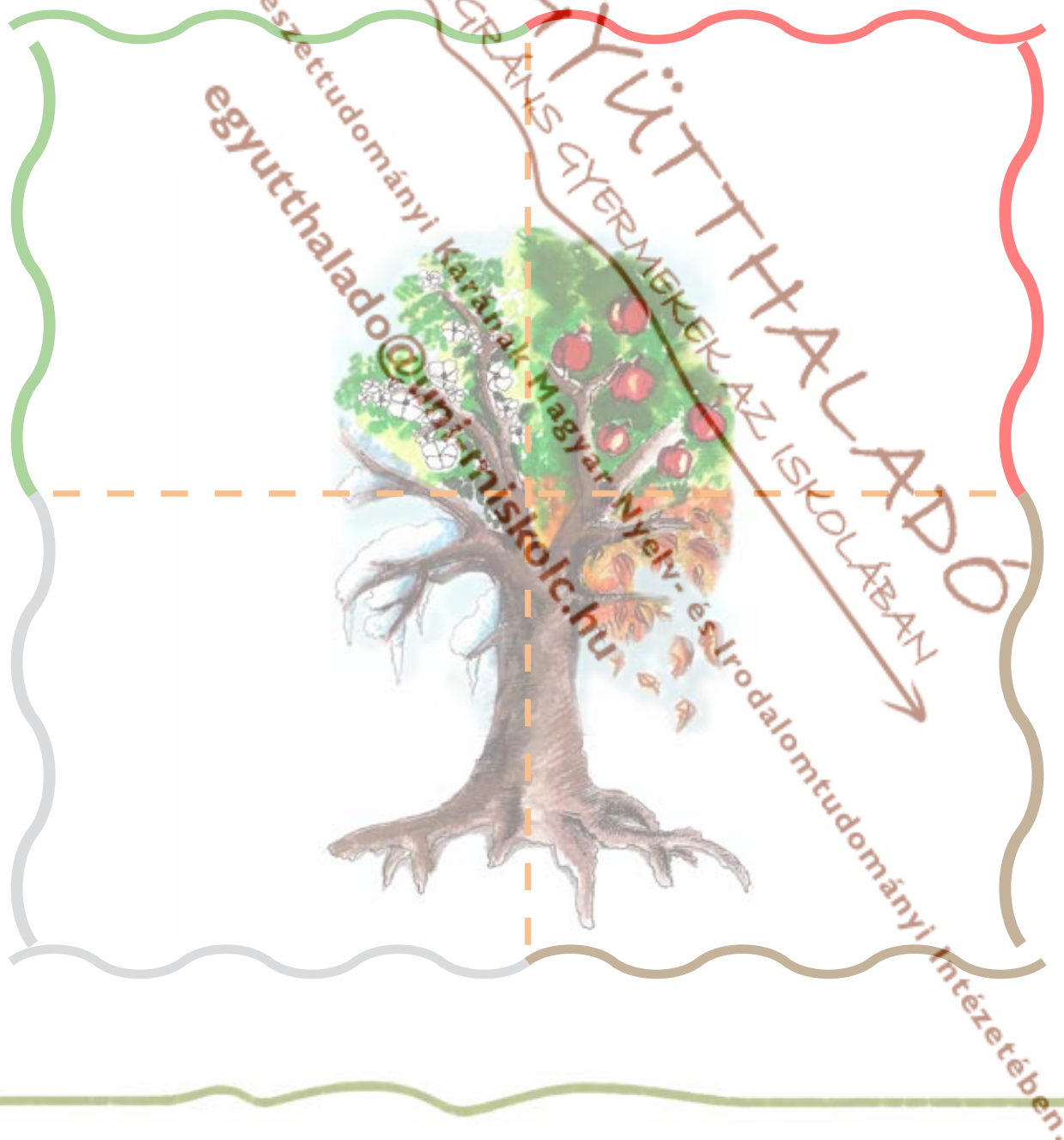
13. Melyik mondat szavainak toldalékai a következők? Írd le a hozzájuk tartozó mondatot!

leg- + -ebb, -t, -ták, -ta, -nek, -t, -ni

14. Írd le a szöveg harmadik mondatát jövő időben!

15. Olvasd el a szöveget! Írd mindegyik munkát ahhoz az évszakhoz, amikor végezték! Vigyázz, van olyan munka, amit több helyre be kell írni! Írd az évszakokat a rajzon a fához!

A régi világban sok nagy munka volt. Több ilyen munka az évszakok változásától függött. Tavasszal jött a jó idő, el lehetett kezdeni a kinti munkákat. Télen nem tudtak a földéken dolgozni, ilyenkor végezték a termés feldolgozását. Az egyik legfontosabb munka a gabona megtermelése volt: búzát, árpát, rozst kellett vetni. Vetés előtt a földet felszántották. Tavasszal vagy ősszel volt a szántás és a vetés. Nyáron volt az aratás, amikor a gabonát összegyűjtötték. Ősszel volt a szüret: ekkor szedték le az érett szőlőt. Ősszel gyűjtötték be a kukoricát is. Kukoricafosztásnak hívták azt a munkát, mikor az emberek összegyűltek, és **leszedték** a kukoricáról a leveleket. A legeltetés tavasztól ősziig tartott, télen az állatok a szállásukon voltak. Télen volt a tollfosztás. A tollat gyűjtötték, mert azzal töltötték meg a párnákat. Télen volt a disznóvágás. Mikor a disznó meghízott, **levágták**, és feldolgozták. A nők sokat dolgoztak a kender termelésével és feldolgozásával. A kender rostjaiból fonták a fonalat. A fonalból szőtték a szövetet. A fonás téli munka volt. A közös munkák után sokszor mulatság és tánc volt.

16. Keress a 15. feladatban olyan szavakat, amelyekben két hosszú magánhangzó van! Húzd alá őket!

17. Keress a 15. feladatból szavakat a táblázatba!

Két szótagos	Három szótagos	Négy szótagos

Húzd alá a táblázatban az igéket!

18. Nézd meg a 15. feladatban a két színes ígét! Válogasd szét a szavakat a ragozás szerint!

levágta leszedtem levágtak leszedtek levágtátok
 levágtam levágtam leszedtük leszedett
 leszedtem leszedtél leszedtetek
 levágták leszedtünk levágtuk levágtál
 levágtunk leszedtél leszedtél
 levágott leszedte levágtad leszedtél
 leszedtéték leszedtél levágtatok leszedtél

	levágni valamit	leszedni valamit	levágni azt	leszedni azt
E/1.				
E/2.				
E/3.			levágta	
T/1.				
T/2.				
T/3.				

19. Melyik munkát mikor(tól) végzik? Segít a 15. feladat szövege!

1. disznóvágás 2. aratás 3. szüret 4. állatok legelőre hajtása

- ☐ Péter–Pál napjától, június huszonkilencedikétől.
☐ Szent György napján, április huszonnegyedikén.
☐ Szent Mihály napjától, szeptember huszonkilencedikétől.
☐ Szent András napjától, november harmincadikától.

20. A földműves kiszántotta a földből a paraszti munkához illő igéket, toldalékokat. Alkoss belőlük főneveket! Írd le őket!

Keress más tantárgy szavai között is -ás/-és végű szavakat!

Tantárgy	-ás/-és toldalékokra végződő szavak

21. Kösd össze az összetartozó mondatokat!

A gazdáék a télen nem vágták le a disznót.

Mást vágta le, például egy juhot vagy pulykát.

A gazdáék a télen nem a disznót vágták le.

A disznó még mindig megvan.

A gazdáék nem télen vágták le a disznót.

Más vágta le a disznót, például a gazda szomszédjaék.

Nem a gazdáék vágta le télen a disznót.

Máskor vágta le a disznót, például tavasszal.

22. Írd le, mit jelentenek az alábbi összetett szavak!

disznóvágás = valaki disznót vág.

kukoricafosztás = _____

tollfosztás = _____

vesszőfonás = _____

mézeskalács-készítés = _____

23. Olvasd el a szöveget! Keresd meg az összetett szavakat! Írd őket a róluk szóló mondathoz!

A parasztság élete se mindig munkával telik. A nagy munkákat ünneplés, zene és tánc követi, de dologuk közben is sok az éneklés, mesélés. Az ünnepeket ünneplőben töltik, ami díszes, szebb, mint a hétköznapi ruházat. A használati tárgyakon is sok a díszítés, hímzés, festés, fonás, faragás.

A parasztság körében élő zene neve: _____

A parasztok, pásztorok öltözete, ruhája: _____

A nép körében keletkezett énekek neve: _____

Tudomány, ami a nép életét, szokásait vizsgálja: _____

A parasztok közt kitalált, elmesélt történet: _____

A parasztság művészi alkotásainak közös neve: _____

A parasztság körében jellemző táncok neve: _____

24. Keresd a szövegben képzős szavakat! Írd őket a táblázatba!

-ság/-ség képző van a végén	-ás/-és képző van a végén	-zat/-zet képző van a végén

Írd le a szavakat képző nélkül is!

25. Színezd ki a virágokat a 23. feladatban!

Piros a virág, ha mellette mássalhangzóra **végződik** a szó!
Sárga a virág, ha mellette magánhangzóra **végződik** a szó!
A felső virágot akármilyenre színezheted!

26. Milyen közös alakok díszítik a képeken a tárgyakat? Írd le!

27. Pótold a szóközöket! Írd le az egybeírt mondatot!

SoknépmeseszólMátyáskirályéletéről.

Maissoknéptáncotésnépdaltismerünk.

Magyarországkülönbözőtájaitmásnépzenenéptáncésnépviseletjellemzi.

Aparasztokünnepnapokonünnepiviseletetvettekfel.

Képzeldelanépzeneanéptáncésanépdalmindanépművészetkörébetartoznak.

Hahiszedhanemanéprajztudományazösszesnépművészetetvizsgálja.

28. Olvasd el a szöveget! Húzd alá a szavakat, amelyek **-val/-vel** toldalékkal végződnek!

A közösség könnyebben el tudja végezni a nagy munkákat. Ha együtt tudunk dolgozni a rokonokkal, ismerősökkel és szomszédokkal, hamarabb elkészülünk egy-egy feladattal. A parasztok világában a segítségért segítség jár: aki nem adja vissza a segítséget, annak többet mások se segítenek. Sok ilyen közös munka után van közös szórakozás: tánccal, énekléssel, zenével töltik az időt, ha készen vannak a munkával. A szüret félig ünnep: annyi embert hívnak, amennyi hamar leszedi a szőlőt, a nap többi részét pedig mulatozással töltik.

29. Figyeld meg! Folytasd! Írd le a szavakat **-val/-vel** toldalékkal!

A **-val/-vel** toldalék hasonul a mássalhangzóhoz: olyan mássalhangzót írunk a **-v** helyett, amilyen előtte van a szó végén.

szüret +	-val/-vel	⇒	<u>szürettel</u>
feleség +	-val/-vel	⇒	_____
fazekas +	-val/-vel	⇒	_____
juhász +	-val/-vel	⇒	_____
kenyér +	-val/-vel	⇒	_____
néptánc +	-val/-vel	⇒	_____
kötény +	-val/-vel	⇒	_____

30. Melyik szó nincs benne a szövegben a 28. feladatban? Húzd át pirossal, ha nincs a szövegben, kékkel, ha máshogy van benne!

rokonokkal, énekel, feladattal, szomszédoktól, segítséggel, tánccal, zenélések, parasztokkal, ismerősökkel, mulatozások, közösség, munkával

Karikázd be a szavakban a toldalékokat!

31. Tegyel **×** jelet a hamis, **✓** jelet az igaz állítások mellé!

A falusi közösségben nem segítenek egymásnak az emberek.

A szüretre annyi embert hívtak, amennyi hamar leszedte a narancsot.

Sok közös munka után tartottak közös szórakozást a parasztok.

A parasztok világában nem segítettek annak, aki nem vásárolt a szőlőből.

Ha segítenek a rokonok, ismerősök, hamarabb elkészülünk a munkával.

A parasztok világában segítségért szórakozás járt.

32. Olvasd el a szöveget!

A közösség állatait is közösen látták el: tavasztól őszig a legtöbb állat kint legelt a legelőkön. A gazdák az állatokat a pásztorokra bízták. Ők a kihajtástól a behajtásig őrizték és gondozták az állatokat. A pásztorok felelősséggel tartoztak a közösségnek az állatokért. Mindegyik állatfajtának saját pásztora volt. A csikósok vigyáztak a ménesre, ami lovakból állt. A gulyás a gulyára felügyelt. A gulya a legelőn tartott szarvasmarhák csoportja. A juhász a nyáját őrizte. A nyáj juhokból állt. A konda pedig olyan disznókból állt, amelyek tavasztól őszig a legelőn éltek. Magyarország keleti részén kondásnak, déli és nyugati részén kanásznak hívták a disznópásztort. Kócos ősei is a juhászokat és a kanászokat szolgálták. A puli segített a juhok és disznók terelésében.

Húzd alá a Mettől meddig? kérdésre felelő részeket a szövegben! Egészítsd ki a mondatokat!

A pásztorok tavasz_____ősz_____az állatokkal együtt a legelőn éltek.

Sokszor hosszú volt az út a falu_____a legelő_____.

A puli tető_____talp_____bozontos kutya.

Kócos ősei egy_____egy_____hűen szolgálták gazdájukat.

Nagyi falujá_____hosszú az út a városunk_____.

Gyalogolni szoktam a házuk_____az iskolá_____.

A tanév végé_____szeptember_____sokat vagyok a nagyszüleim falujában.

**33. Melyik pásztor őrzi? Írd a piros vonalra az állat nevét!
Írd a kék vonalra a képhez tartozó számot (vagy számokat)!
Segít a fenti szöveg!**

1. kondás 2. pásztor 3. gulyás 4. csikós 5. kanász 6. juhász

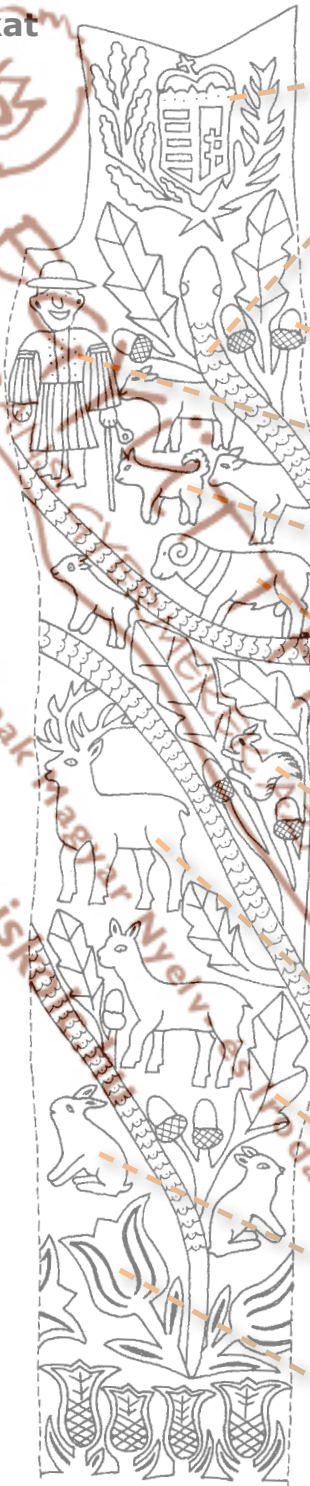
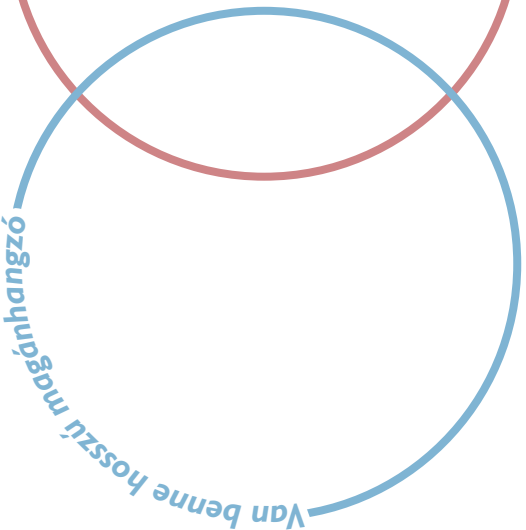

Készült a M...

A pásztorok sok eszközüket díszítik. A pásztortót sokszor díszes. Ezen a rajzon egy bot díszítését látod. Ezen a boton sok minden van: felül a **címer**ünk, alul **virágok**. A virágok közül egy hosszú **kígyó** tekergőzik végig a címerig. Sok állat van a rajzon: **nyúl**, **szarvas**, **mókus**, **kutya**, **juh**. A **tölgyfa levele** és termése, a **makk** is rajta van. Van rajta egy **juhász** is.

Van benne kétjegyű másalakozó

37. Olvasd el a szöveget! Pótold a hiányzó végződéseket! Melyik életkorról szólnak a szövegek? Írd a szót a vonalra!

öregkor

ifjúkor

gyermekkor

felnőttkor

1. _____

A régi faluban mindenkinek megvan a maga dolog____. A gyerekek hatéves korukig csak játszó____, utána már munká____ is bíznak rájuk. Főleg állatokra kell vigyáz____ a falu szélén: libára, bárány____, malac____.

2. _____

12-14 éves koruk____ a fiú____ és lányok már a felnőttkori munkákat tanulják apjuktól és anyjuk____, és néhány év múlva szinte minden____ meg tudnak csinálni____ egyedül is.

3. _____

Az ifjúkor addig tart, amíg a fiatalok meg nem házasod____. A felnőttek már mindent maguk végez____, számít a közösségben a szavuk. Közben már ők is saját gyerekeik____ nevelik.

4. _____

Öregkorá____ elgyengül az ember, már nem bírja annyira a munká____. Élete során összegyűlt tapasztalata a közösség____ szolgálja. Az öreg gazda már nem végez nehéz munká____, hanem a többiek____ irányítja. Az ilyen gazdá____ közül választ____ a közösség a falu bíróját is. A gazdasszonyoknak hasonló tekintélyük lehetett a női munkák terén.

38. Melyik képen melyik életkort látod? Írd az előző feladatból a számokat a négyzetekbe!

39. Húzd át a kakukktojást! Miért az nem illik a sorba?

felnőttkor

kinőttkor

benőttkor

lenőttkor

40. Állítsd sorrendbe!

felnőtt

fiatal

öreg

gyerek

41. Karikázd be a kakukktojást! Miért az nem illik a többi szó közé?

életkor

felnőttkor

kilenckor

középkor

42. Olvasd el a szöveget! Pótold a hiányzó betűket!

Az ember életében sok fontos változás, fordulópont van. A régi parasztság életének három fontos eseménye a születés, a házasságkötés és a halál. Születés után keresztelő, halál után temetés van. Ezek mind a hithez, a templomhoz kapcsolódnak. A templomban történik a házasságkötés, vagyis az esküvő is. Ezen a három eseményen a papnak fontos szerepe van.

szület___s teme___és tem___lom esküvő pa___it válto___ás

43. Melyik szó második szótagja? Keresd ki a 32. feladatból!

-to-

változás

-le-

-se-

-resz-

-me-

-raszt-

44. Írd le a szöveg 2. és 3. mondatát múlt időben!

45. Írd le a szöveg 1. és 3. mondatát jövő időben!

46. Kösd össze a szót a hozzá tartozó mondattal!

temetés	A vallásos emberek itt imádkoznak az istenükhöz.
keresztelő	Két ember házasságot köt, hűséget fogad egymásnak.
esküvő	Azt, aki meghal, eltemetik.
templom	A pap megkereszteli a csecsemőt.

47. Olvasd el!

Az ünnep mindig más, mint a hétköznapiak. Többféle ünnep létezik: egy nemzeti ünnepen az ország ünnepel régi embereket, régi eseményeket, például augusztus 20-án ünnepeljük Szent István királyt. Az egyházi ünnep a vallásos emberek hitéhez kapcsolódik, például ilyen a húsvét, a karácsony. Van olyan ünnep, amely az ember életével kapcsolatos: keresztelő, esküvő, születésnap. Van társadalmi ünnep: például anyák napja, gyereknap. Sok ünnep a régi paraszti világ munkájával függ össze: gazdasági ünnep például az aratóbál, a szüreti bál.

48. Írd az ünnepeket a táblázatba!

Nemzeti ünnep	Egyházi ünnep	Az emberi élet ünnepe	Gazdasági ünnep

49. Milyen ünnepeket ismersz még?

50. Mesélj: a nagyszüleid milyen ünnepeket ünnepeltek?

51. Keresd meg a 47. feladatban a szövegben a szavakat!

h é t k ö z n a p k _____ ny e _____ i
 k _____ ő sz _____ p p _____ i
 g y _____ p e _____ ő n _____ i

52. Olvasd el a szöveget! Karikázd be az összetett szavakat!

A falu közösségi élete is a hétköznapi és az ünnepek váltakozásával telt. A közösség a nagy munkákat közösen végezte, azok befejezését közösen ünnepelte. Közös volt az ünnepség a templomban, akár vasárnap, akár más ünnepnapon indultak oda. Közös ünnepelték az emberi élet nagy eseményeit: a keresztelőt, a házasságkötést, a temetést. A legény és a leány általában olyan helyen ismerkedtek meg, ahol közösségi munka vagy közösségi ünnepség zajlott. A megismerkedéstől az esküvőig sok szokást kellett betartani nekik. A házasságkötéskor lakodalmat tartottak, ahová sokszor több száz vendéget hívtak. Az esküvő is a templomban történt. A templom után hajnalig tartó mulatozással ünnepeltek, ettek, ittak, táncoltak. Különösen fontos tánc volt a menyecsketánc, amikor az ifjú feleség először táncolt asszonyként. Magyarország különböző tájain különböző szokások voltak a lakodalomban. Ezekből a szokásokból falun még ma is sok megvan két fiatal házasságkötésekor.

53. Keress a szövegből szavakat a kérdésekhez!

Mik? _____
 Mit? _____
 Hol? _____
 Mikor? _____

54. Írj kérdőszavakat a szöveg alapján a válaszokhoz!

_____? A házasságkötéskor.
 _____? Lakodalmat.
 _____? A templomban.
 _____? Ünnepeltek.
 _____? A megismerkedéstől az esküvőig.

55. Húzd alá az 52. feladatban a szövegben a névelőket!

56. Kösd össze a mondatot a képpel. Melyik van hamarabb? Állítsd időrendi sorrendbe!

A menyecsketáncot a vőfély kezdi az új feleséggel, aki mindenkiel táncol, a vendégek pénzt adnak ajándékba a táncért. ☐

A lakodalmi menetben a vendégek együtt mennek a templomba a fiatal pár esküvőjére, útközben énekelnek és zenélnék is. ☐

A templomban az ifjú pár házasságot köt: hűséget esküsznek egymásnak az Isten, a pap és a vendégek előtt. ☐

57. Kösd össze a szót a hozzá tartozó magyarázattal!

vőfély

A házasságkötés napjának ünnepsége.

menyecsketánc

A keresztények teremő lénynek, legfőbb úrnak tekintik.

lakodalom

Az új feleség első tánca menyecskeként, asszonyként.

Isten

Ő irányítja a lakodalmat, szórakoztatja a vendégeket.

58. Figyeld meg és folytasd!

Péter ünnepel.

Péternek meg kell ünnepelnie ezt.

Én ünnepelek.

Nekem meg kell ünnepelnem ezt.

E/1 Nekem meg kell ünnepelnem ezt.

E/2 _____ ezt.

E/3 _____ ezt.

T/1 _____ ezt.

T/2 _____ ezt.

T/3 _____ ezt.

59. Nézd meg a nagyszülők és az unoka esküvői képét! Mi rajtuk a hasonlóság? Mi rajtuk a különbség?

60. Olvasd el a szöveget! Pótold a hiányzó névelőket (a, az, egy)!

Mind _____ régi faluban, mind _____ parasztság életében fontos helyet tölt be _____ templom. _____ hit nagyon fontos _____ régieknek, _____ munkán túl _____ vallás és _____ templom irányítja _____ hétköznapiakat, _____ emberek életét. _____ templom sokszor _____ falu központi helyén áll, _____ fontosabb épületek is köré épülnek, _____ gazdagabbak is _____ templomhoz közel építik _____ házukat.

Melyik névelőt nem használtad? Írj vele egy mondatot!

61. Szótagold a szavakat!

templom	_____	paraszt	_____
vallás	_____	épületek	_____
falv	_____	gazdagabb	_____
élet	_____	központi	_____

62. Írd le az előző feladat toldalék nélküli szavait ábécérendben!

**63. Olvasd el a szöveget! Melyik templomnak mi van a tetején?
Kösd össze a képeket! Írd a vonalra, milyen templom van a képen!**

Magyarországon a legtöbb vallásos ember keresztény templomba jár. A római katolikus, a görög katolikus és a református templom mind keresztény templom. A **római katolikus templom**ban sok szobor és sok kép van. A tetején kereszt van, oltár van benne. A **görög katolikus templom**ban ikonfal van, amin ikonok, színes képek vannak. A görög katolikus templomban is van oltár, a templom tetején kettős kereszt van. A katolikus templomok díszesek. A református templom inkább egyszerű. Nincsenek színes képek és szobrok benne, nincs benne oltár. A református templomok tetején kakas vagy csillag van.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

64. Tegyé! ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

A református templom keresztény templom.

A református templom katolikus templom.

A görög katolikus templomban ikonfal van.

A református templomban sok szobor van.

Magyarországon a legtöbb vallásos ember nem keresztény templomba jár.

A római katolikus templomok tetején kakas van.

A református templom tetején kakas van.

65. Írd le a szókégyóból a szavakat!

templomszoborkeresztkakaskatolikus

66. Melyik templom tulajdonsága? Írd a megfelelő helyre!

Katolikus templom

- ☛ keresztény
- ☛ sok szobor
- ☛ oltár van benne
- ☛ kereszt van a tetején
- ☛ nincs oltár benne
- ☛ kakas van a tetején
- ☛ nincsenek szobrok
- ☛ lehet benne ikonfal
- ☛ csillag van a tetején

Református templom

67. Pótold a szóközöket! Írd le az egybeírt mondatot!

Areformátusés katolikus vallásiskeresztény.

Magyarországon sok keresztény ember él.

A római katolikus papok nőtlenséget fogadnak.

A görög katolikus és református egyház papjai házassághoz adhatnak.

A református egyház papját lelkésznek hívják és női lelkész is lehet.

A katolikusok misét tartanak a templomban, a reformátusok pedig istentiszteletet.

68. Olvasd el a szöveget! Melyik képen van a **hétköznapi viselet**? Melyik képen van az **ünnepi viselet**? Írd a vonalra!

A két képen matyó viseleteket látsz. A régiek sokféle ruhát hordtak: más és más ruha kellett hétköznapi és ünnepeken. Más ruhát hordtak a férfiak és a nők, de különbözött a viselet viselőjének életkora, foglalkozása, társadalmi helyzete és lakóhelye szerint is. A hétköznapi viselet **egyszerűbb** volt, nem volt annyira **díszes**. Más ruhát viseltek az **öreg** emberek és a **fiatalabb** legények, eltért a **gazdag** és **szegényebb** emberek viselete is. Kócos szerint a **legszebb** népviselet a bakonyi kanászok cifraszűre.

69. Írd be a 68. feladatból a piros szavakat a táblázatba! Pótold a hiányzó alakokat!

Alapfok	Középfok	Felsőfok
egyszerű	egyszerűbb	leg egyszerűbb

70. Kiknek különbözött a viselete? Keresd meg a párokat!

nők viselete
fiatalok viselete
gazdagabbak viselete
viselet az egyik tájon
hétköznapi viselet
a hajadon leány viselete

idősebbek viselete
viselet a másik tájon
szegényebbek viselete
ünnepi viselet
a feleség viselete
férfiak viselete

71. Olvasd el a szöveget! Írd a kép számát a mondathoz!

Régen a játékok is egyszerű dolgokból készültek: tökből, fából, a kukorica csövéből és leveléből. A lenti képeken olyan bábok vannak, amik a régiak életét mutatják be. Kukorica leveléből és egyéb felhasználásával készítette őket egy mai népművész. A mai népművész hasonlóan dolgozik, mint ahogy a régiak dolgoztak, hasonló dolgokat készít, mint amilyeneket a régiak készítettek. A régi anyagok és régi technikák segítségével őrzi ma is a hagyományokat.

- ☐ A juhász legelteti a juhokat a réten.
- ☐ Húsvétkor a fiúk vizet öntenek a lányokra.
- ☐ Az asszonyoknak sok munkájuk van a fonállal.
- ☐ A vőlegény és a menyasszony táncol a lakodalomban.

1.

2.

3.

4.

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

72. Nézd meg a képeket az előző feladatban! Csoportosítsd őket!

Ezeken a képeken ünneplés van: _____

Ezeken a képeken munka van: _____

73. Húzd alá a 71. feladatban a szövegben a -k betűre végződő szavakat! Írd le őket, ha a Kik?/Mik? kérdésre felelnek!

KIK?

MIK?

74. Figyeld meg a különbséget! Folytasd! Írj te is két ilyen párt!

Mit csinál? (IGE)

bemutatja az életet

bábot készít

őrzi a hagyományokat

Mi történik? (FŐNÉV)

az élet bemutatása

játék készítése

EGYÜTTTARTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Találkozás a múlttal II.

- 🐾 A paraszti ház és háztartás
- 🐾 Népi mesterségek

1. Olvasd el a szöveget!

Húzd alá az igéket! Írd be az ablakokba a hiányzó szavakat!

A ház olyan épület, ahol az emberek laknak. A haza egy olyan terület, ahol az emberek élnek. A ház és haza is fontos az embereknek. Az emberek sokféle házban laknak. Van családi ház, kertés ház, emeletes ház. A városokban nagyon magas házak is vannak, soknak akár tíz vagy húsz emelete is van. Falun viszont nagy udvart és kertet is látsz sok ház mellett. A ház oldala falakból áll. A ház fölött tetőt találsz. A házban szobák vannak. A szobákat is falak határolják. A falakon vannak az ablakok és ajtók.

2. Húzd alá, milyen házat látsz a képen! Milyen településen van sok az ilyen házból? Írd le!

emeletes kertés családi

3. Melyik szavak válaszolnak a szövegben a Mit? kérdésre? Karikázd be őket! Válaszolj velük a Honnan? kérdésre!

épület terület emelet udvart kertet mellett tetőt szobákat

4. Miben laktunk régen? Kösd össze a rajzot a mondattal!

Ausztráliában fűből készítették kunyhót.
Az eszkimók jégkunyhójának iglu a neve.

Az indiánok sátorban laktak.

Az ősember barlangban lakott.

A magyarok ősei jurtában laktak.

5. A házakat építik valakinek vagy valaminek!
Melyik ház a kakukktojás? Miért?

6. Olvasd el a szöveget! Írd a színes szavakat a megfelelő helyre!

Egy mai családi házban több helyiség van: nemcsak szobák vannak benne, hanem **fürdőszoba**, **konyha**, de lehet még benne **előszoba** és folyosó is. Lehet még a házban nappali szoba, ahol napközben vannak a lakók, és **hálószoba**, ahol éjjel alszanak. Van olyan ház, ami alatt a földben pince van. A ház falai fölött van a **tető**. A tető alatt van a **padlás**. A ház körüli terület az **udvar**. A ház mellett lehet **kert** is, ahol növényeket termelnek a házban lakók.

A ház felső részén van: _____

A házban van:

A ház
mellett
van:

A ház alatt van: _____

7. Karikázd be a 6. feladat szövegében a **Mikor?** kérdésre felelő szavakat! Írj velük egy új mondatot!

8. Keresd meg a szavakat a szókégyóban! Írd le őket ábécérendben!

szobaházkertudvarpincefürdőszobahálószobatetőfal

9. Emil meglátogatja Kolost. Olvasd el a mondatokat! Írd az előttük lévő betűt a rajzon a zöld körbe! A kép melletti színes szavakból megtudhatod, hogy mi hol van a házban!

- A) Emil az előszobába érkezik.
- B) A nappaliban van az asztal hat székekkel.
- C) A konyhában van a mosogató.
- D) A fürdőszobában van a kád és a mosdó.
- E) Kolos szobájában két ágy van.
- F) A hálószobában egy nagy ágy van.
- G) A garázsban áll az autó.
- H) A legkisebb szobában egy asztal és egy szekrény van.
- I) A garázs mögött is van egy ajtóval lezárt hely.
- J) Az autó mellett lehet lemenni a pincébe és felmenni a padlásra.
- K) Kolos szobája és a fürdőszoba között van egy sarok, ahol sokat dolgozik Kolos apukája.
- L) Ebben a szobában csak polcok és szekrények vannak, ennek a szobának két ajtaja van.

10. Írd a rajz melletti magyarázat színes szavait a táblázatba! Melyik szót nem írhatod a táblázatba?

Egy szótagos és magánhangzóval kezdődik	Két szótagos és magánhangzóval kezdődik	Egy szótagos és mássalhangzóval kezdődik	Két szótagos és mássalhangzóval kezdődik

11. Nézd meg a 9. feladatban a rajzot! Válaszolj a kérdésekre!

Hány asztal van a házban? _____

Hány ágy van a házban? _____

Hány asztal van a házban? _____

Hány fotel van a házban? _____

Hány ablak van a házban? _____

Hány ajtó van a házban? _____

12. Nézd meg a 9. feladatban a rajzot! Állítsd növekvő sorrendbe a szavakat! Írd utánuk zárójelben, hány darab van a házban!

fotel, ajtó, szék, ablak, ágy, asztal, mosdó

mosdó (1 db).

13. Mivel mit szoktunk? Hol mit szoktunk? Tegyé! ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

A kádban ruhákat tartunk.

A fotelben ülni lehet.

Egy házba az ablakon át szoktunk bemenni.

A pince a ház fölött van.

A tető a ház fölött van.

Az ágyon nem aludni szoktunk.

A szobában ágy és udvar van.

A ház fala a tető alatt van.

A konyhában főzni szoktunk.

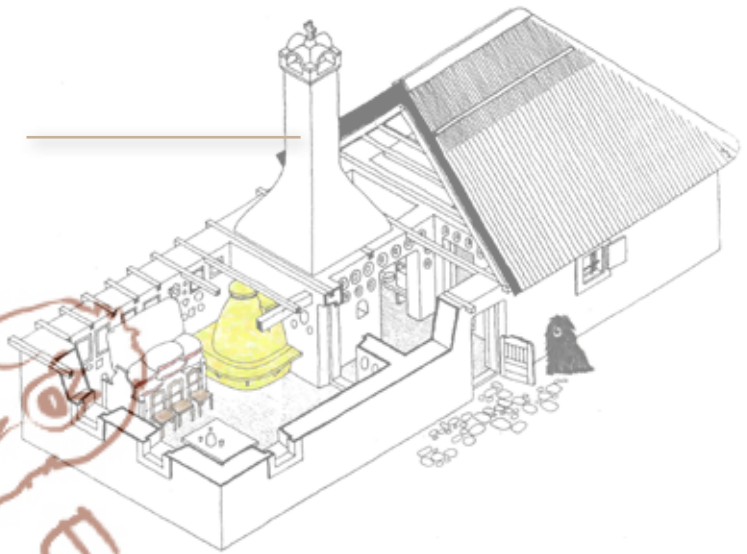
A szekrényben nincs asztal és szék.

A folyosón nem lehet fürdeni.

A fürdőszobában szokott lenni ágy.

14. Olvasd el a szöveget!

Régen másféle házak voltak, mint ma. Ezen a rajzon egy régi házat látsz. Nincs rajta teljesen a ház teteje, így a szoba belsejét is láthatod. Ilyen házban lakott Péter nagymamája, amikor még ő is kicsi volt. A ház közepén volt egy ajtó, azzal szemben volt a konyha. A konyhától jobbra és balra egy-egy szoba volt. A tűzhely a konyhában volt. A tűzhely tetején a kémény volt, ezen át szállt ki a füst. A tűzhely hátulja már a szobát melegítette. Ezt a tűzhelyet kemencének hívták. A kemence a szobában az ajtó mellett volt jobbra. A kemence előtt volt egy ágy. A kemencével szemben lévő sarokban volt az asztal és a padló. Az ajtó mellett balra egy másik ágy volt.

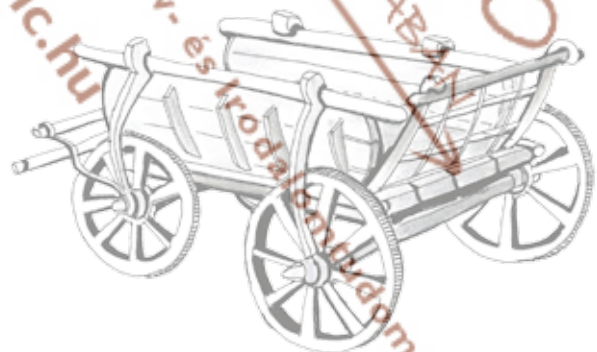

15. Valami valamije: keresd meg a szókapcsolatokat a szövegben! Írd őket a táblázatba!

valaki/valami valamije	valami valamijén	valami valamijét

16. Péter rajzol és színez. Segíts neki: rajzolj, színezz, írd a mondatok szerint!

A ház előtt piros virágok vannak.
A ház minden ablaka barna.
Az udvaron egy ló áll.
A ló mögött egy szekér van.
A ház mögött egy nagy fa van.
A ház tetején egy macska sétál.
A kémény is sárga színű.
Péter sárgára festi a kemencét.

Írd a kemence szót a barna vonalra! Kösd össze a kemencével!

21. Melyik kép melyik mondathoz tartozik? Írd a mondatok számát a képre!

1. Ez előtt a ház előtt lányok állnak.
2. Ennek a háznak szalmából van a teteje.
3. Ennek a háznak piros és fehér színű a fala.
4. Ebben a szobában van ágy, asztal, pad is.
5. Ennek az udvarnak fából van a kerítése.

22. Melyik kép a kakukktojás? Miért?

23. Kösd össze a szavak elejét és végét! Írd le őket!

te

lak

ab

var

ud

rok

aj

ha

szo

tó

kony

tő

tető

sa

ba

24. Válaszolj a Miket? kérdésre a 23. feladat szavaival!

25. Pótold a szóközöket! Írd le az egybeírt mondatot!

Magyarországonakülönféletájakonkülönbözőalapanyagokvannak.

Akülönbözővidékekenmásanyagokathasználtakaházaképítéséhez.

Nemtudtakkőbőlépíteniházatarrafeleámerrenemtalálhatókő.

Sokfelésárbólésszalmábólkészítettek téglát amit vályognak hívtak.

Avályogból vastagfalakat építettek amik jólvédtek a lakókat a téli hidegtől.

Amagyarországi házak nemcsak az anyagukban különböztek az egyes vidékeken.

Másésmásvolta felépítésük meg az alapjuk és másképp építették a tetőjüket is.

Akülönféle fűtésű házakban többféle kemence és kémény fordult elő.

**26. Miből lehet házat építeni?
Amiből lehet, azt írd a házikóra
toldalék nélkül! Amiből nem, azt
írd a házikó mellé toldalék nélkül!**

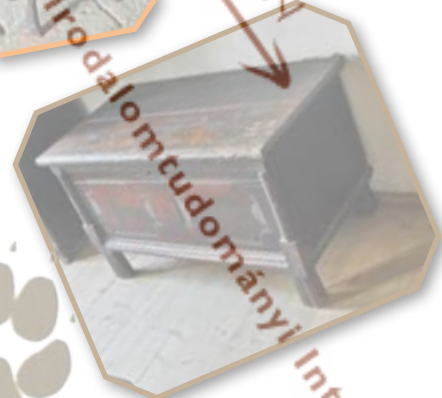
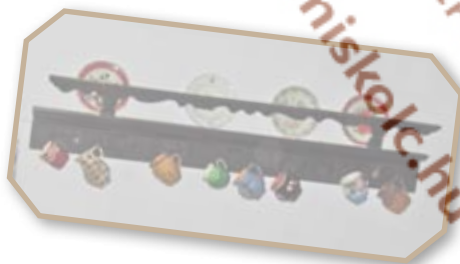
tejből kertből udvarból téglából betonból
kőből fából sárból konyhából ablakból

tej

27. Kócos összekeverte a bútorokat. Segíts kiválogatni, melyiket mire lehet használni! Kösd össze a képet a szöveggel!

ülni lehet rajta

aludni lehet rajta

ruhát teszünk bele

ruhát teszünk rá

edényt teszünk bele

edényt teszünk rá

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyutthalado@uni-miskolc.hu

ALADÓ

ISKOLÁBAN

Intézetében.

28. Egészítsd ki! Kinek a szekrénye? Kinek az asztala?

- E/1. az _____ szekrény _____ az _____ asztal _____
 E/2. a _____ szekrény _____ a _____ asztal _____
 E/3. az Emil szekrénye _____ az _____ asztal _____
 T/1. a _____ szekrény _____ a _____ asztal _____
 T/2. a _____ szekrény _____ a _____ asztal _____
 T/3. az _____ szekrény _____ az _____ asztal _____

29. Melyik mondat igaz? Másold le az igaz mondatokat!

A konyhában ételeket főznek és sütnek az emberek.

A magyarországi konyha jól beszél magyarul.

A konyhában gyakran használunk fazekat is és kést is.

A konyhát minden nap kitakarítják a zsiráfok.

Régen nem a konyhában főztek, hanem az ágyban.

Testnevelés órán mindig a konyhában tornáznak a gyerekek.

30. Mit teszünk a konyhában? Egészítsd ki a táblázatot! Segít a színes szöveg!

	megtesszük	nem tesszük meg	nem szoktuk megtenni
E/1	megmosom		
E/2	felvágod		
E/3	megfőzi		
T/1	megsütjük		
T/2	megisszátok		
T/3	megeszik		

31. Mit használunk a konyhában?
Írd a korsóra a szavakat toldalék nélkül!
Írj egy mondatot az egyik szóval,
amit nem írsz a korsóra!

fazekat régészt villát lábast páncélt kanalat
 tányért hajót koronát poharat pajzsot

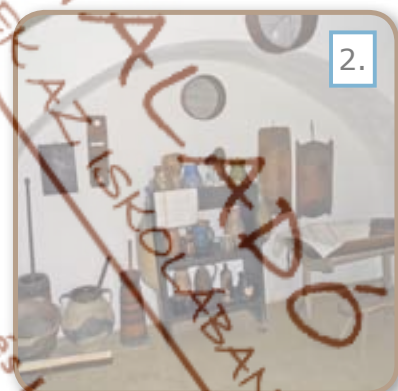

32. Melyik konyha mikori? Írd be a képek számát a megfelelő helyre!

- ☐ Ez a konyha akkor épült, amikor Kolos nagypapájának nagymamája született.
- ☐ Ez a konyha akkor épült, amikor Kolos nagypapája született.
- ☐ Ez a konyha akkor épült, amikor Kolos született.

33. Írd le, miben különbözik egymástól a három konyha, és miben hasonlítanak!

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

34. Olvasd el! Karikázd be a szövegben az igekötőket!

Régen a kenyeret sem boltban vásárolták, hanem otthon sütötte meg a gazdasszony. A kenyeret lisztből és élesztőből készítették. Az élesztőtől a tészta megdagadt. A kenyér elkészítése a sütéssel együtt délutántól másnap reggelig tartott. Egy hónapban kétszer sütöttek kenyeret, de olyankor kenyérrel volt tele a kemence. Amikor kihűltek a kenyerek, elrakták őket a kamrába vagy a padlásra.

35. Keresd meg az előző feladatban a szövegben a szavakat!

e lkészítés e é _____ l m _____ t
s _____ k v _____ k h _____ n
d _____ l r _____ g k _____ t

36. Másold le az előző feladatból a **Mi?** kérdésre felelő szavakat toldalékok nélkül!

37. Válaszolj a kérdésekre a fenti szöveg alapján!

Honnan szereztek kenyeret régen?

Meddig tartott a kenyérsütés?

Miből készült a kenyér tésztája?

38. Miben készült a kenyér tésztája? Mindegyik szó **t** betűvel kezdődik, de az egyiket nem esszük meg. Abban készült! Másold le a tárgy nevét a vonalra!

tej tejföl teknő túró tészta tojás

Az előző oldalon a 2. kép jobb oldalán, középen láthatod ezt az eszközt! Karikázd be! Nézd meg a 41. oldalon a képet! Éppen ezt készíti a tekenős. Írd le, hogy miből készül!

39. Ki mivel dolgozik? Keresd meg, melyik szó melyik mondatba illik! Használd a boldalékot is!

vas fa vessző agyag kosár tál láda kapa

A kovács vasat használ. A kovács vassal dolgozik.

A kovács vasból készít kapát.

A fazekas _____ használ. A fazekas _____ dolgozik.

A fazekas _____ készít _____.

Az asztalos _____ használ. Az asztalos _____ dolgozik.

Az asztalos _____ készít _____.

A vesszőfonó _____ használ. A vesszőfonó _____ dolgozik.

A vesszőfonó _____ készít _____.

40. Kösd össze a mondatot a hozzájuk illő képekkel!
Minden mondatához két kép tartozik!

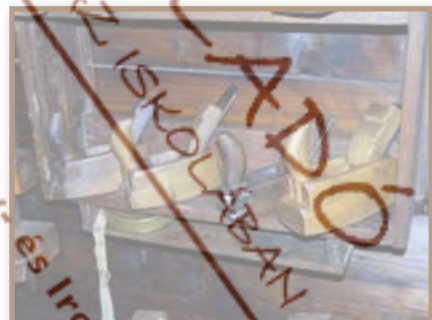
A **fazekas** a lábával hajtja a korongot, közben a kezével formázza az **agyag**ból az edényt.

A kovács egy nagy vas eszközön az üllőn kalapálja a vasat egy kalapáccsal.

Az **asztalos** kezében gyalu van, azzal dolgozik, hogy sima legyen a fa felülete.

A képeken a figurák agyagból készültek. Húzd alá, melyik mester készítette őket!

A kovács készítette a figurákat.

A fazekas készítette a figurákat.

Az asztalos készítette a figurákat.

41. Melyik mester mit csinál? Írd a mondatok mellé a mesterség nevét! Segítenek a megfejtésben a zárójelben a betűk, amik a szóban vannak!

fazekas bodnár szűcs kovács molnár asztalos pék

A _____ tésztát készít a lisztből, és kenyeret süt. (é)

A _____ faedényeket készít: hordót, kádat, puttonyt. (á, á)

A _____ az állatok bőréből ruhát készít. (cs)

A _____ vasból készít szerszámokat, fegyvereket. (o, cs)

A _____ a gabonát őrli meg a malomban, lisztet készít. (o, á)

A _____ agyagból készít korsókat, tálakat, tányérokat. (z, e)

Az _____ fával dolgozik, szekrényt, asztalt, ládát készít. (l, s)

42. Hogyan kapcsolódott össze a molnár és a pék munkája? Válaszolj az előző feladat alapján!

43. Olvasd el! Színezz a szöveg szerint!

A régi városokban a mesterek társultak, csoportba szerveződtek. Akik ugyanazt a szakmát végezték, egy csoportba tartoztak. Sokszor a király parancsára kellett ezt tenniük. Az ilyen csoportoknak céh volt a neve. A rajz, amit látsz, a miskolci bodnár céhének kannáján van. Középen a bodnár szerszámai vannak, alattuk a munka eredménye, a hordó. A tetején korona van, körben pedig virágokat látsz.

Színezd a hordót és a szerszámokat barna színűre! Színezd a koronát sárgára! Színezd a leveleket zöldre! Színezd a virágokat pirosra és sárgára!

44. Írj szavakat a szövegből a táblázatba! Írd be a többi alakot is Nagy Kezdőbetűvel!

HOL?	HONNAN?	HOVÁ?

45. Olvasd el! Javítsd ki a hibás toldalékokat! Írd le!

A régi világ mesterségei ma is sok embert érdekeltek. Sokan dolgoznak olyan eszközökkel, amikhez a nagyszülők, dédszülők dolgoztunk. Ők olyan dolgokról készítenek, mint a régiek. Megmutatják a ma élő emberekhez, hogyan készültek régen azok az eszközök, melyeket a parasztok dolgoztak, mivel díszítettük tárgyaikat, ruháikat, és ápolják a régi hagyományokat.

46. Milyen népi dolgokat készítenek ma a hagyományok őrzői? Írd a képre a hozzá illő mondat számát!

1. Ilyenek a fafaragó **szerszám**ai.
2. Ezek a **tányér**ok a fazekasnál készültek.
3. Ma is készítenek **csizmák**at úgy, mint régen.
4. Ezt az anyagot **szőtt**esnek hívják, ez a szövés eredménye.
5. Készül a **szék lá**ba.
6. Az ilyen **kosár** úgy készül, hogy a vesszőket összefonják.
7. A **csont**ot is szokták díszíteni: ezen a szarvon királyok, katonák vannak.
8. A **mézeskalács** finom, a mézeskalácsos még puli kutyát is tud alkotni.
9. A **szövőszék**en szőnek a szövők.
10. Ezt a **papucs**ot a kukorica leveleiből készítették.

47. Írd le, melyik kép kapcsolódik Kócoshoz! Miért?

48. Másold le a 46. feladatból azokat a színes szavakat, amikben van kétjegyű mássalhangzó, de nincs hosszú magánhangzó!

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYKÖZTÁLLADÓ

GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

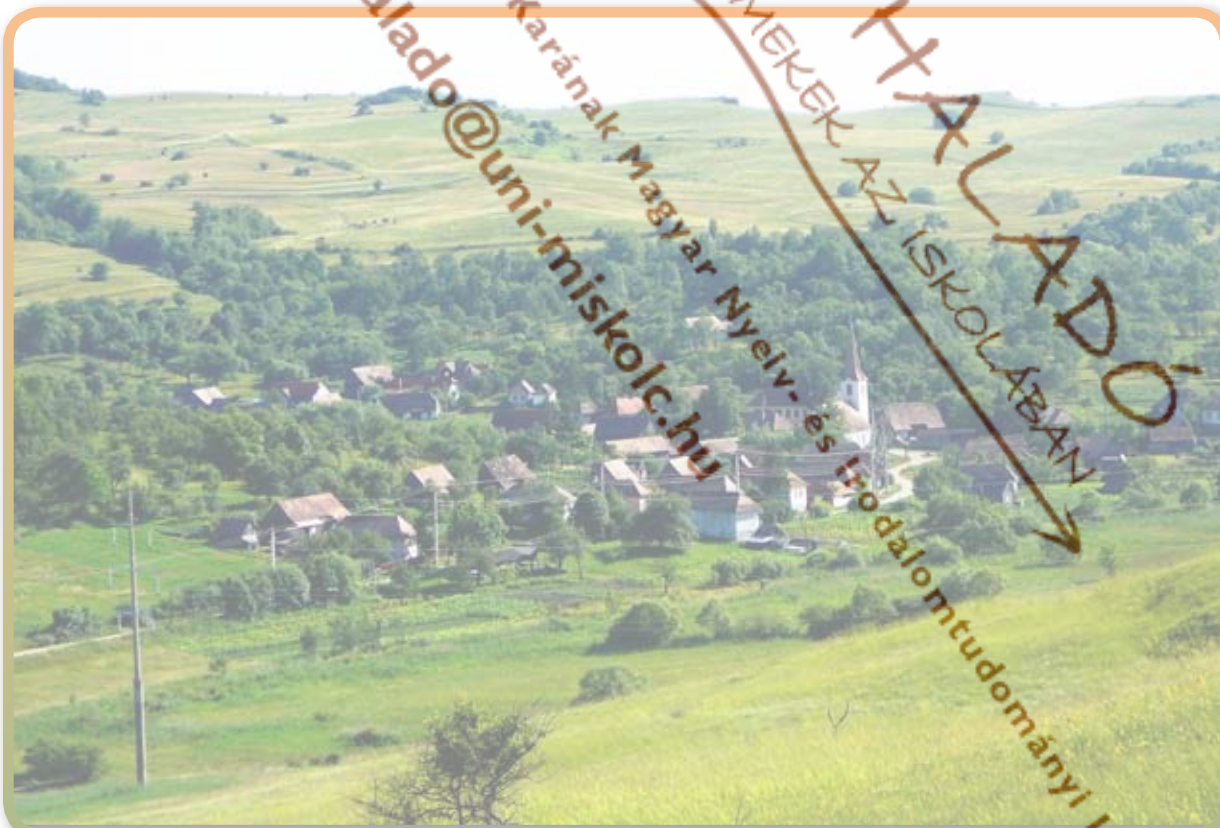
Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Örökség és hagyomány

- 🐾 Néprajzi tájak, tájegységek
- 🐾 Természeti örökségünk, világörökség

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

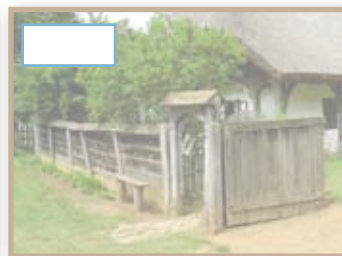
EGYÜTTTARTALADO
MISKOLCI GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu

1. Olvasd el a szöveget!

Magyarország régen nagyobb volt. A mostani határokon túl is élnek magyarok. Ezen a nagy területen sok ember élt, akik sokféle környezettel találkoztak. Ahol nem nőttek nagy fák, ott nem tudtak fából házat építeni, ahol sok volt a hegy és szikla, ott viszont lehetett kőből falat rakni. A különböző tájakon mást dolgoztak, mást termeltek, máshogy építették a házat, más volt a falu alakja. Más szokások voltak, más ruhába öltöztek az emberek az ünnepeken. Ha valaki faluról falura, tájról tájra, egyik vidékről a másikra utazott, nagy különbségeket talált.

2. Miből van? Melyik mondat tartozik a képhez? Írd a mondatok számát a képekhez! (Van olyan mondat, ami több képhez is jó!)

1. Ez a kerítés kőből van.
2. Ez a kerítés fából van.
3. Ez a kerítés vesszőből van.
4. Ez a kerítés nem téglából van.

3. Miből van? Válaszolj!

Miből van a füzeted? _____

Miből van a tollad? _____

Miből van a kenyér? _____

4. Miből épült a ház? Egészítsd ki a piros mondatot és a kék mondatot Kócos zsákjából!

A ház _____ épült.

A ház _____ épült.

kőről kőtől
kőből kertből
kőhöz székéből
kerítésből kőből

5. Keresd meg az 1. feladatban a szövegben a szavakat!

h atároko n M _____ g k _____ ő
 sz _____ k é _____ i t _____ k
 f _____ l v _____ l d _____ k

6. Ki hová megy? Egészítsd ki a ragozást a -ról/-ről és a -ra/-re ragokkal!

A madár ág _____ ág _____ repül.
 A vándor falu _____ falu _____ vándorol.
 A gyerekek ház _____ ház _____ jártak húsvétkor.
 A juhász legelő _____ legelőre _____ hajtotta a juhokat.
 A gazda épület _____ épület _____ végigjárta a tanyát.

Melyik toldalékból írtál többet? Karikázd be!

7. Olvasd el a szöveget! Számold meg, hány mondatból áll!

A néprajz azt vizsgálja, hogyan éltek régen az emberek. A parasztság a különböző területeken máshogy élt, mást viselt, más munkája volt. Máshogy és másból építette házat, mást termesztett és tenyésztett, hogy legyen mit enni. Egy adott területen azonban hasonló volt az emberek élete. Ezeket a területeket nevezzük tájnak. Magyarország néprajzi tájai a területek régi nevét viselik. Egy néprajzi tájon az emberek öltözete, szokásai megegyeznek. Egy másik néprajzi tájon azonban már más szokásokat, más viseletet találunk.

Ez a szöveg _____ mondatból áll.

8. Melyik a kakukktojás? Miért éppen az?

terület öltözet házat viselet

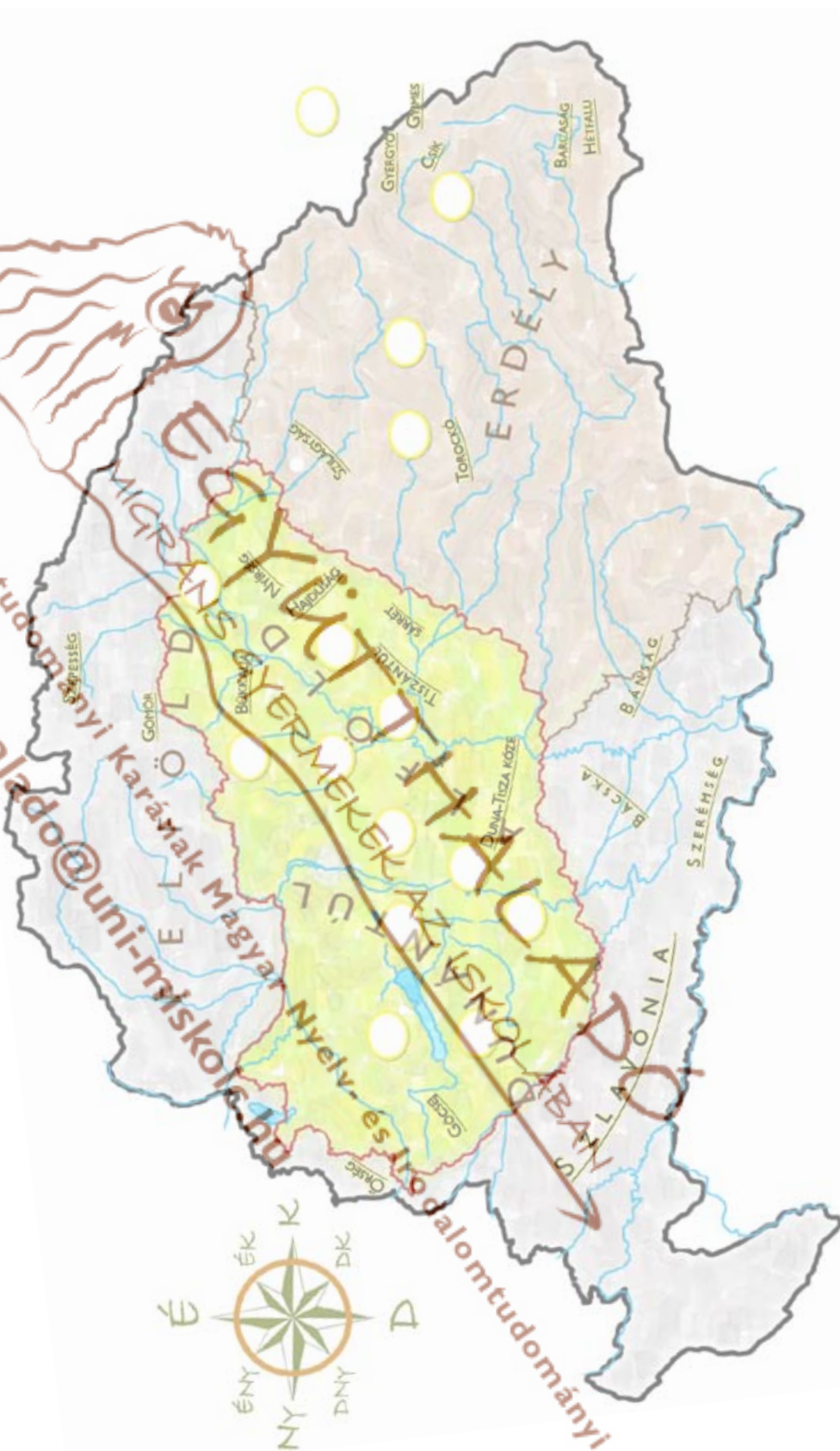
9. Melyik a kakukktojás? Miért éppen az?

terület öltözet ruházat viselet

10. Nézd meg a könyv elején az ábécét! Mely kétjegyű mássalhangzók nincsenek benne a szövegben? Írd le őket!!

11. Olvasd el a szöveget! Írd a térképre a körökbe a tájak számát!

A régi Magyarországot négy nagy területre osztják: Északon a Felföld, nyugat felé a Dunántúl, az ország középső és déli részén az Alföld, míg a keleti, délkeleti területen Erdély van. Ezekben a területeken sok kisebb-nagyobb terület, néprajzi táj van. Ismerjük meg néhány nevét: A Dunántúlon van a **Bakony** (1.), a Balatontól északra. A Balatontól délre **Somogy** (2.) található. A Balatontól keletre a **Mezőföld** (3.) van. A Mezőföldről délre találjuk a **Sárvíz** (4.) a Duna partján. A Duna másik oldalán, nem messze a Sárvízhez, nem messze a **Kalocsai-Sárvíz** (5.) hívják. A Mezőföldről keletre a **Kiskunság** (6.), a Kiskunságtól keletre pedig a **Nagykunság** (7.) fekszik. A Nagykunságtól északra van a **Hortobágy** (8.), északnyugatra pedig a **Jászság** (9.). A Jászságtól északra, a Bükkföldön találjuk a **Palóc** (10.), míg a Bükkföld másik oldalán, keleti irányban a **Bodrogköz** (11.) van. A mai magyarországi területeken kívül esnek az erdélyi tájegységek: **Kalotaszeg** (12.) a torodkői vidék és a Szilágyság között található. Kalotaszegtől keletre találjuk a **Székel** (13.), a Székelyföldről még távolabb is mehetünk, a gyimesi csángók vidéké után, már a történelmi Magyarország határain is túl a moldvai csángók tája, **Moldva** (15.) található.

Készült a...

12. Keress néprajzi tájakat a térképen! Írd le a nevüket!

Mit találsz Somogytól délre? _____

Mit van Somogytól nyugatra? _____

Mi fekszik a Hortobágytól keletre? _____

Mi van a Bükkaljától északra? _____

Mit van Szlavóniától keletre? _____

Mi fekszik a Tiszántúl keleti oldalán? _____

Mi van a Hajdúság és a Bodrogek között? _____

13. Írd a térképről két-két táj nevét a táblázatba!

Néprajzi tájak a Dunántúlon	Néprajzi tájak az Alföldön	Néprajzi tájak a Felföldön	Néprajzi tájak Erdély területén

14. Pótold a hiányzó betűket! Segít a térkép!

Dunánt__l, Erd__ly, __lföld, Ba__ony, Hort__bágy, Nagykuns__g

15. Javítsd az elrontott betűket! Segít a térkép!

Kiskumság, Bükkalya, Tizsántúl, Nyírseg, Kalotacseg

16. Kócos leharapta a néprajzi tájak nevének elejét a papírról. Keresd meg az összeset az előző oldal térképéről!

_____ föld

_____ föld

_____ föld

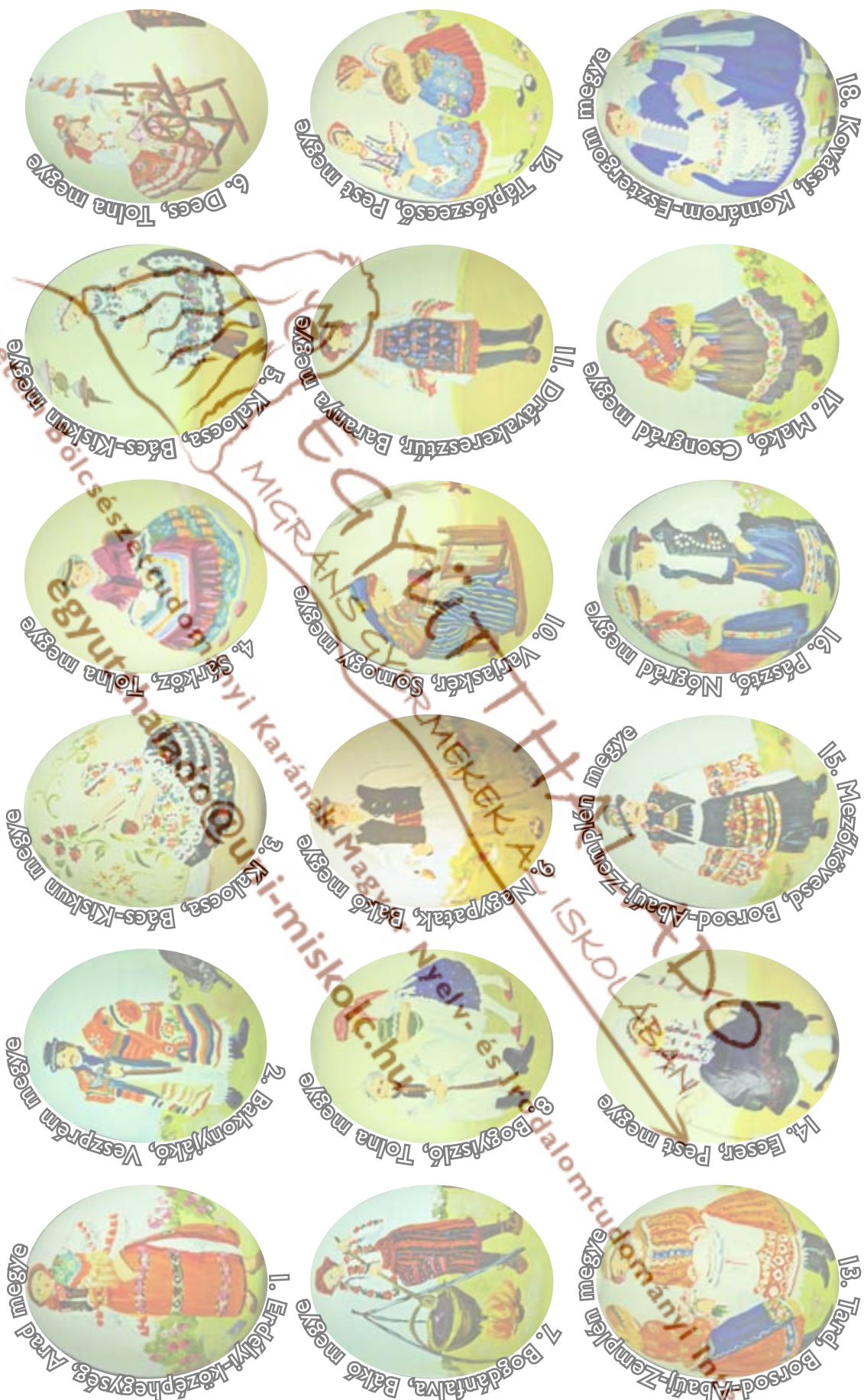
_____ föld

_____ föld

17. Melyik viselet honnan származik? Írd a népviseletek számát a térképen a megyékhez!

A régi Magyarország területén sokféle népviselet volt. Ilyenek vannak a lenti tojásokon. A régiak öltözetéből több száz darabot festett egy néni tojásokra. Ezekből látsz 26 darabot. Mindegyik mellett annak a megyének a mai nevét láthatod, ahonnan származik a viselet.

18. Válaszolj a kérdésekre a 17. feladat alapján!

Melyik megyéhez írtad a legtöbb számot? _____

Melyik ország területén van ez a megye? _____

Milyen megyék vannak körülötte? _____

19. Tegyél ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé! Segít az előző oldalon lévő térkép!

Tolna megyének szomszédja Hunyad megye.

Hargita megye a mai Magyarországon van.

Békés megye Arad megye mellett van.

A térképen van Hajdú-Bihar és Bihar megye is.

Kolozs megye ma Romániában van.

A régi Magyarország területe kisebb, mint a mai Magyarország területe.

Erdély ma Romániához tartozik.

20. Nézd meg a rajzokat a tojásokon! Számold! Írd le számmal és betűvel az eredményt!

Hány tojáson főznek? _____

Hány tojáson látsz férfiakat? _____

Hány tojáson látsz nőket? _____

Hány tojáson van több ember? _____

Hány férfi visel valamit a fején? _____

21. Nézd meg a térképeket a 11. és 17. feladatban! Keresd meg, hogy melyik tájegység melyik megyében van!

Bükkalja _____

Bakony _____

Hajdúság _____

Nyírség _____

Kalocsai-Sárköz _____

Somogy _____

Göcsej _____

22. Kócos letaposta a megyék és a tájak nevét. Írd le a neveket a hiányzó betűkkel együtt! Húzd alá a megyéket!

Bors[🐾]d-Abaúj-[🐾]emplén _____

K[🐾]márom-Esztergo[🐾] _____

Szlav[🐾]nia _____

Ny[🐾]rség _____

Tisz[🐾]túl _____

Bar[🐾]nya _____

Gömö[🐾] _____

23. Pótold a hiányzó szóközoeket! Írd le a mondatokat!

ApalócokmaMagyarországészakirészénélnek.

AmatyókvidékenMezőkövesdenvanazegyiklegdísesebbviselet.

Abakonyikanászokatölgyfaterméséveletettékadisznókat.

AKiskunságésNagykunságakunokrólkaptaanevét.

AHajdúságvidékénéltekahajdúkakiksegítettékBocskaiszabadságharcát.

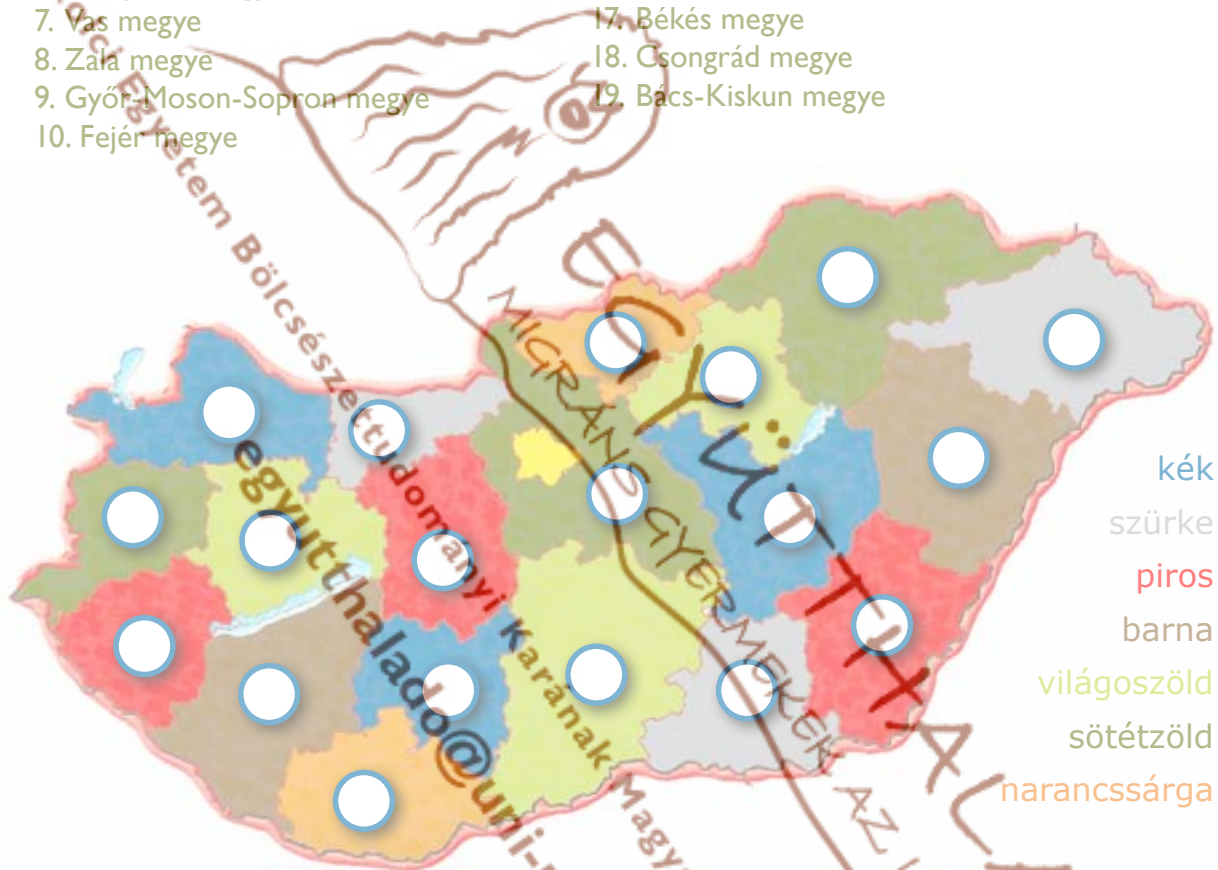
Kalotaszegcsodálatoserdélyitájegységmaromániaiterületenfekszik.

Székelyföldönaszékelyekélnekőkvédtékrégenazországkeletihatairait.

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

24. Keresd meg Magyarország megyéit! Segít a 17. feladatban a térkép! Írd a számokat a lenti térképre!

1. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	11. Pest megye
2. Borsod-Abaúj-Zemplén megye	12. Komárom-Esztergom megye
3. Baranya	13. Nógrád megye
4. Somogy	14. Heves megye
5. Tolna megye	15. Jász-Nagykun-Szolnok megye
6. Veszprém megye	16. Hajdú-Bihar megye
7. Vas megye	17. Békés megye
8. Zala megye	18. Csongrád megye
9. Győr-Moson-Sopron megye	19. Bács-Kiskun megye
10. Fejér megye	

kék
szürke
piros
barna
világoszöld
sötétzöld
narancssárga

25. Keresd meg, melyik megye milyen színű a térképen! Segít a színes szöveg!

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Komárom-Esztergom megye és Csongrád megye _____.

Borsod-Abaúj-Zemplén, Vas és Pest megye _____.

Baranya és Nógrád _____.

Somogy és Hajdú-Bihar _____.

Tolna megye, Jász-Nagykun-Szolnok megye és Győr-Moson-Sopron megye _____.

Veszprém, Bács-Kiskun és Heves _____.

Zala, Fejér és Békés _____.

26. Olvasd el a szöveget! Írd a mondatok számát a képekre!

Magyarországon nyolc helyen van olyan táj vagy épület, amit világhírű értékként védenek. Ezeket a helyeket világörökségi helyszínek hívjuk.

1. Tokaj vidékén híres bor terem, amit hordókban tárolnak a pincékben.
2. Hollókő falva nagyon régi palóc település Nógrád megyében.
3. Az aggteleki Baradla-barlang része a természeti világörökségnek.
4. Budapesten a vár környéke, a Duna partja és az Andrássy út is a kulturális örökség része.
5. Hortobágyon a magyar pusztán legelnek a rackajuhok.
6. Pécs ókeresztény sírkamráin sok festmény van, ilyen például Szűz Mária képe.
7. A Fertő-tó kontinensünk legnagyobb sósvízű tava.
8. Pannónhalmi apátság egyidős az ezeréves magyar állammal

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

A FÉNYKÉPEK FORRÁSAI

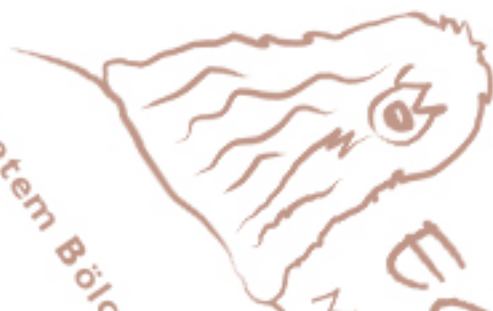
A kiadvány készítése során interneten fellelhető jogdíjmentes, közkincs (ún. Public Domain) fájlokat, illetve egyéb csökkentett jogdíjjal bíró fájlokat is használtunk. Ezek a fájlok az alábbi oldalakról származnak:

- ✿ <http://commons.wikimedia.org>
- ✿ <http://www.publicdomainpictures.net>
- ✿ Aggtelek, Baradla-barlang képe: <http://commons.wikimedia.org>, a.stafiniak fotója
- ✿ Fertő képe: <http://commons.wikimedia.org>, Badener fotója
- ✿ Hollókő képe: <http://commons.wikimedia.org>, Krzyżówki fotója

További forrásaink:

- ✿ A miskolci Herman Ottó Múzeum:
 - A Herman Ottó Múzeum műkincsei c. kötetből (Miskolc, 1999.)
 - Tányér. Mezőcsát, 1843. 179. o.
 - Kétrészes matyó lepedőfiók, Mezőkövesd. 184. o.
 - A Borsod-Abaúj-Zemplén megye népművészete c. kötetből (Miskolc, 1997.)
 - Miskolc, szüret az avasi szőlőhegyen. 23. o.
 - Mezőkövesdi matyó család, 1904. 27. o.
 - A miskolci bodnárceh ónkannájának oldaldíszítése, 1843. 46. o.
 - Kígyófogós bot szárának kiterített rajza. 79. o.
 - Öreg juhász, amkkos végű kampóval, Ároktő. 106. o.
 - Tardi porta, előtte utcai közös kút vályúval. 1906. 113. o.
 - Rakott kőkerítés sövénykapuval. Kisgyőr, 1931. 123. o.
 - Summásház és berendezése az 1940-es években, Mezőkövesd. 146. o.
 - Lakóház, Tiszatarján, 1929. 149. o.
 - Kakasos láda. Mezőkövesd, 19. század eleje.
 - Faragott szék, Mezőkövesd. 232. o.
 - Festett láda előlapjának dísz. Sajómercse, 1774. 237. o.
 - Gömöri butykoskorsó, Sajópüspöki. 256. o.
 - Porta gazdasági épületekkel, szerszámokkal, Mezőkövesd, 20. század eleje. 374. o.
 - Idős matyó pár köznapi öltözetben, Mezőkövesd, 1904. 400. o.
 - Matyó lány, menyecske és fiatal férfi ünneplőben, Mezőkövesd, 1920-as évek. 409. o.
 - Lányok ünneplőben a vasárnap sétán, Szentistván, 1937. 410. o.
 - Matyó legények ünnepi viseletben, 1920-as évek elején. 419. o.
 - Matyó menyasszony és vőlegény, 1920-as évek eleje. 421. o.
 - Tardi gyermekek a századfordulón, 1905. 487. o.
- ✿ A miskolci Lézerpont Látványtár és -műhely

Együttthaladó Migráns Gyermek az Iskolában

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar
egyutthalado@uni-miskolc.hu

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Készült az Európai Unió Európai
Integrációs Alapjának támogatásával

Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.